

Emlékeztető a Meteorológiai Tudományos Bizottság Éghajlati Albizottság 2012. január 19-i alakuló üléséről

Dátum: 2012. január 19. 14.00.

Helyszín: OMSZ

Jelen vannak: 24 fő a jelenléti ív szerint.

Bartholy Judit elnök ismertette az ülés tervezett napirendjét:

- 1. Köszöntés**
- 2. A munkabizottság újraalakítása, bemutatkozás, javaslatok további résztvevők felkérésére**
- 3. Beszámoló az előző ciklus fontosabb eseményeiről**
- 4. Beszámoló az MTB 2011. december 9-i üléséről**
- 5. A Meteorológiai Tudományos Napok eddigi témáinak áttekintése, esetleges javaslat Meteorológiai Tudományos Napok témájára az elkövetkező 3 évben (Múlt, jelen, jövő)**
- 6. További tervek: rendezvények**
- 7. Egyebek**

A köszöntés után Bartholy Judit elnök felkérte Mika Jánost, hogy a nemrégiben megjelent városklíma kalauzról számoljon be. Mika János elmondta, hogy a 2011 elején alakult Városklíma Műhely fontos célja, hogy a közterületeket, középületeket érintő fejlesztések során a klimatikus adottságokat is vegyék figyelembe. A tudományos eredmények és a gyakorlati tudnivalók megismertetése érdekében készítettek egy „Városklíma kalauzt”, aminek a terjesztése elkezdődött, az interneten is hozzáférhető.

Ezután megtörtént a napirend elfogadása és az ülés a továbbiakban a napirend szerint zajlott. Bartholy Judit javaslatot tett a titkár személyére. Az albizottság ezzel egyetértett, Lakatos Mónika vállalta ezt a posztot. Az albizottság az új ciklusra megalakult. A jelenlévők rövid bemutatkozása után további résztvevőkre lehetett javaslatot tenni írásos formában név, munkahely és email cím megjelölésével. Három új tag felvételére érkezett javaslat: Drüszler Áron (a.druszler@emk.nyme.hu), Puskás János (pjanos@gmail.com) Nyugat-Magyarországi Egyetem, Kiss Andrea (kiand@geo.u-szeged.hu), Szegedi Tudományegyetem.

A következő napirendi pontban Bartholy Judit röviden összefoglalta az előző ciklus legfontosabb eseményeit:

- 2010-es Meteorológiai Tudományos Napok szervezése, CD kötet kiadása (szerk.: Lakatos Mónika) Változó éghajlat és következményei a Kárpát-medencében
- Részvétel az MTA Környezettudományi Elnöki Bizottság és az MTA-KEB Felkészülés a klímaváltozásra albizottság munkájában (több előadással)
- Bozó L, Horváth L, Láng I, Vári A (szerk.): Környezeti Jövőkép. MTA Környezet-és Klímabiztonság
- Nemzetközi Klímakommunikációs Workshop szervezése – European Climate Fund támogatásával (2011. szeptember 3.)
- NÉS felülvizsgálata (2011. ősz)

- IPCC SREX döntéshozói összefoglaló magyar nyelvű változatának elkészítésében való közreműködés (2011. december)
- HREX előkészítése (2011. december)
- Klímaváltozás – 2011 könyv (2012. január)

Ezt követően Bartholy Judit röviden beszámolt az MTB 2011. december 9-i ülésén történekről, ismertette az újjáalakult Bizottság tagjait. Elmondta, hogy az MTB ismét Haszpra Lászlót választotta meg az elnöki és Weidinger Tamást a titkári tisztségek betöltésére. Megtörtént a javaslatétel az új ciklusban működő albizottságokra és az elnökökre. A javasolt titkárokat is tartalmazza az alábbi felsorolás:

Agrometeorológiai Munkabizottság

Elnök: Dr. Anda Angéla, MTA doktora, Pannon Egyetem, Georgikon Kar
Titkár, Dr. Szalai Sándor, kandidátus, Szent István Egyetem, Környezettudományi Intézet

Éghajlati Munkabizottság

Elnök: Dr. Bartholy Judit, MTA doktora, ELTE Meteorológiai Tanszék
Titkár: Dr. Lakatos Mónika, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat

Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Munkabizottság

Elnök: Dr. Weidinger Tamás, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék
Titkár: Dr. Szintai Balázs, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat

Légkörfizikai és Levegőkémiai Munkabizottság

Elnök: Dr. Geresdi István, MTA doktora, Pécsi Tudományegyetem, Környezettudományi Intézet
Titkár: Dr. Ács Ferenc, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék

Légköri Erőforrás Munkabizottság

Elnök: Dr. Tar Károly, kandidátus, Nyíregyházi Főiskola
Titkár: Dr. Wantuchné Dr. Dobi Ildikó, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat

A továbbiakban a napirenddel összhangban Bartholy Judit készített egy áttekintő táblázatot a korábbi **Meteorológiai Tudományos Napok témáiról**, ami segítheti a jelenlegi ciklusban tervezett tudományos napok témajavaslatainak előkészítését. A táblázat bemutatása után megkezdődött a lehetséges témák megvitatása.

Elsőként Faragó Tibor vázolta fel elképzeléseit, miszerint az éghajlat és a társadalom kapcsolata, társadalomkutatók bevonásával jó téma lehet. Az éghajlat ingadozást és annak társadalmi hatásait szociológusokkal közösen lehetne vizsgálni. Esetleg a társadalmi jövő is lehetne a téma, annak éghajlati következményeivel, szcenáriók bemutatásával együtt. Haszpra László folytatta a javaslatléttelek sorát, miszerint a 2010-es Tudományos Napok szervezésekor felmerült az éghajlati múlt, a paleoklimatológiai kutatások témaköre, abból azonban végül kimaradt. Egy múlt-jelen-jövő hármas cím esetén azonban a múlt vizsgálatába helyet kaphatnának a paleoklimatológiai vizsgálatok. A múltat a proxy adatokkal, a jelent a mérésekkel, a jövőt pedig a modellekkel lehetne jellemezni. Mika János hozzáfűzte, hogy figyelembe kell venni, hogy az IPCC 2014-ben adja ki soron következő jelentését, így inkább a múltnak kellene hangsúlyosnak lenni. A modellmúlt és a hazai múlttal kapcsolatos eredmények is érdeklődésre tarthatnak számot Bartholy Judit szerint. Mika János javaslata szerint nyitni kellene a sajtó felé, Faragó Tibor véleménye szerint pedig még inkább

nemzetközivé kellene tenni a rendezvényt. Mika János hozzáfűzte még, hogy a társadalmi vonatkozásokkal a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen is foglalkoznak, érdekes lehet a bevonásuk. Radics Kornélia elmondta, hogy az ELTE-n speciális kollégium keretében kutatják, hogy a XVII-XIX. században megvívott csaták kimenetelét miként befolyásolták az időjárási viszonyok. Pajtókné Tari Ilona hozzátette, hogy az Eszterházy Károly Főiskolán vizsgálják a társadalmi fejlettség és az éghajlatváltozás összefüggéseit. Döntés a témakörben nem született. A javaslatok megerősítése, prioritások kijelölése az elkövetkezendő hetekben email-es levelezés útján lehetséges.

A további tervek, rendezvények napirendi pontban: Bartholy Judit hangsúlyozta, hogy erősíteni kellene a városklímával foglalkozó kutatásokat, illetve a klímakommunikáció, az információk megfelelő formában való terjesztése is fontos terület, mivel nemcsak a gyerekek tudnak keveset, és annak is egy részét tévesen a klímaváltozásról, hanem a felnőttek között is bőven akad ilyen. Éppen ezért meg kellene szervezni a tavalyi workshop folytatását. Mika János felvetette, hogy az iskolai földrajzkönyvek elavultak, 42-féle könyv van forgalomban, főleg az előrejelzés témájában idejétmúltak. Pajtókné Tari Ilona felhívta a bizottság figyelmét, hogy 2006-ban létrehoztak egy internetes eszköztárat földrajztanárok számára. Faragó Tibor a levegőkörnyezet, levegőminőség ügyét említette, mint fontos terület. Németh Ákos pedig arra tett javaslatot, hogy az éghajlat, az épített környezet és az ember egységét kellene vizsgálni, erre jó eszköznek bizonyulnak a különböző bioklíma indexek. Haszpra László javasolta, hogy a hagyományosan megrendezésre kerülő májusi akadémiai tematikus naptémája legyen a hármas egység, a múlt-jelen-jövő éghajlata. Bartholy Judit hozzáfűzte, hogy az Éghajlati Bizottság az MTB-vel közösen esetleg felvállalná egy fórum szervezését, ami alkalmat adna Zágoni Miklós kutatási eredményeinek és a klímaváltozás témájában tudományosan megalapozott ismereteknek az ütköztetésére. Mika János felvetette még a megújuló energiák témakörét, mint olyan témát, amivel érdemes lenne foglalkozni, Faragó Tibor az építészeti szabványok felülvizsgálatát is időszerűnek tartaná.

Egyéb hozzáfűznivaló nem hangzott el.

Budapest 2012. február 20.

Összeállította:

Lakatos Mónika
titkár